

Unha China irrecoñecible?

Description

China está cambiando. Non é só que aquela imaxe dunha China economicamente imbatible se nos antolla agora máis fráxil á vista da súa dolorosa reestruturación, inevitable por outra banda para completar a súa modernización. Os cambios afectan a outros aspectos nos que o xigante asiático modifica a paso acelerado aqueloutra imaxe dunha China centrada na súa transformación interna; pola contra, agora, consciente de que o seu éxito xógase tanto dentro como fóra, persegue tamén unha “actualización” da orde rexional e internacional.

China está cambiando. Non é só que aquela imaxe dunha China economicamente imbatible se nos antolla agora máis fráxil á vista da súa dolorosa reestruturación, inevitable por outra banda para completar a súa modernización. Os cambios afectan a outros aspectos nos que o xigante asiático modifica a paso acelerado aqueloutra imaxe dunha China centrada na súa transformación interna; pola contra, agora, consciente de que o seu éxito xógase tanto dentro como fóra, persegue tamén unha “actualización” da orde rexional e internacional.

De longa data, o PCCh adheriuse ao principio de perfil baixo na súa política exterior, afastado de calquera tentativa de imitación da URSS, xa sexa pola súa vocación mesiánica e redentora ou na orde da defensa consciente da grave responsabilidade do complexo militar industrial na autodestrución soviética. En consecuencia, si China quere aumentar a proxección internacional do seu discurso co propósito, di Xi Jinping, de explicarse mellor, non anheia exportar modelo socio-político algún. A economía foi e segue sendo a punta de lanza de calquera estratexia de posicionamento internacional. Por outra banda, ademais de “non portar a bandeira nin encabezar a ola” (Deng dixit), Beijing, nos seus diferendos territoriais, avogou polo principio de deixar ao carón as disputas e concentrarse na explotación conxunta dos recursos.

O incremento do poderío económico de China, a necesidade de asegurar a debida protección dos seus mercados e intereses exteriores así como a agudización das tensións estratéxicas globais matizou este dobre escenario. Desde os Xogos Olímpicos de 2008 a hoxe en día, China multiplicou os seus esforzos en todas as fronteiras, tratando de gañar posicións e influencia nos cinco continentes. E a par da economía e a estratexia, a defensa ha ir gañando terreo.

Un dos marcos privilexiados dese cambio de situación é a contorna próxima, onde conflúen variables cualitativas de gran alcance, desde os corredores económicos e as rutas da seda a propostas de integración económica que rivalizan cos proxectos de EUA, unha hiperactiva diplomacia de veciñanza ou a tensión nas augas próximas en virtude da presenza de buques de guerra e bombardeiros que patrullan as inmediacións dos arrecifes que China reclama.

A construción de illas no Mar de China meridional, para instalacións de autodefensa segundo fontes oficiais, unido á negativa a aceptar a arbitrase internacional que suscitou Filipinas ao Tribunal da Haia, a instalación de mísiles na illa Woody (Yingxing para os chineses) ou a propia doutrina dos non negociables “intereses fundamentais”, facilitan a percepción dunha China envalentonada que avoga por gañar proxección estratéxica na rexión, saldando contas cunha historia recente na que a súa decadencia viuse reflectida na perda de dominio territorial ante terceiros.

Os países de ASEAN, Xapón, Australia ou Nova Celandia suscitan dúbidas e reservas á actitude chinesa. Vietnam pediu ata a EUA unha implicación maior na zona para conter a Beijing. Sen menoscabo da debida cautela e sen prexuízo das debidas equidistancias, todos, en ausencia de mecanismos de seguridade colectiva cribles, urxen fórmulas de equilibrio.

China argúe razóns históricas e doutro tipo para xustificar a súa actitude pero a impaciencia pode xogarlle unha mala pasada. Os reveses sufridos recentemente en Hong Kong ou Taiwan indican que a simplificación da realidade non facilita a consecución dos seus obxectivos; pola contra, devén en pasos atrás que alimentan unha desconfianza difícil de vencer. Un mal cálculo pode activar unha espiral militarista na zona da que lle resultará difícil subtraerse, alentando a pantasma -ata agora eludida- da vella URSS.

Si non pode desvincularse esta actitude chinesa do seu novo estatus económico global ou dunha problemática interna que

o recurso nacionalista pode temperar, tampouco se pode prescindir da actitude estadounidense que fragua alianzas e define políticas no área coa clara vocación de contrarrestar a unha China en ascenso.

Washington ten na tensión na península coreana un argumento plausible para despregar un avanzado sistema de defensa antimísiles que penetraría en Asia continental afectando de cheo aos intereses de seguridade de China. Así se evidenciou na recente Conferencia de Seguridade de Múnic. Actitudes como as de Pyongyang ou Beijing sérvenlle en bandexa ao Pentágono os argumentos precisos para que o seu Pivot to Asia funcione que dá xenio.

A construción da defensa chinesa parece unha medida acorde co novo estatus do país. O seu atraso neste aspecto é notorio; no entanto, pode supoñer un mal paso si acaba por determinar o ton das relacións cos seus veciños. A hipótese dun golpe de man que poña en xaque a presenza estadounidense e exemplifique o seu novo status rexional pode ser do agrado dalgúns sectores en Beijing pero as consecuencias negativas faríanse sentir en todo o mundo. Con ese proceder perdería o último beneficio da dúbida.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

China e o mundo chinés

ETIQUETAS

China PCCh Mar de China meridional Xi Jinping Defensa EPL

IDIOMA

Galego

Date Created

Marzo 9, 2016

Meta Fields

Autoria : 3717

Datapublicacion : 2016-03-07 00:00:00